

Eğitim Müziği Keman Öğretiminde Kullanılan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesinde Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlükler

Gökalp Parasız¹

Özet

Eğitim müziği keman öğretiminde kullanılan çağdaş Türk müziği eserlerinin seslendirilmesinde öğrencilerin karşılaştıkları güçlüklerin neler olduğunu belirlemeye yönelik olarak bir çalışma yapılmış ve yöntem olarak “görüşme yöntemi” kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında eğitimini sürdürmekte olan bireysel çalgı keman öğrencileri oluşturmaktadır. Elde edilen bulgular ışığında çağdaş Türk müziği eserlerinin seslendirilmesinde teknik bakımından güçlükler yaşandığı ve lisans öğrencileri tarafından ancak belirli düzeylerde seslendirilebildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Keman Öğretimi, Çağdaş Türk Müziği Eserleri, Seslendirmedeki Güçlükler

The Difficulties That the Students Faced in Vocalization of Contemporary Turkish Music Works in Violin Teaching of Educational Music

Abstract

A Study has shown that the difficulties which the students faced in vocalization of contemporary Turkish music Works in violin teaching of educational music and as a method 'interviewing method' has been used. Gazi university department of fine arts education teaching music discipline of the students of Gazi Universty constitute the working group of the study. It has been determined directed towards the obtained findings, in vocalization of contemporary Turkish music Works on account of technique, faced with some difficulties and can be vocalized up to only definite levels by undergraduate students.

Key words: Violin Teaching, Contemporary Turkish Music Works, Difficulties in Vocalization

Giriş

Günümüz eğitim müziği keman öğretiminde, ağırlıklı olarak batı müziği eserleri ve bu eserlerin alt yapısını oluşturan alıştırma ve etütler kullanılmaktadır. Bununla birlikte çağdaş Türk müziği eserlerine, keman öğretiminde yeterince yer verilmediği görülmektedir.

Özellikle müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardaki öğrencilerin, ilerideki meslek yaşantıları göz önünde bulundurulduğunda, batı müziği kökenli etüt ve eserlerin yanı sıra, Türk müziğine dayalı etüt ve eserleri de seslendirmesi gerekli ve anlamlı olacaktır. Böylece bu kurumlarda uygulanan keman eğitimi öğrenci ve öğretmen açısından daha verimli ve etkili, hem de amacına daha uygun hale gelecektir (Akpınar, 2005: 1).

Bununla birlikte çağdaş Türk müziği eserlerine, keman öğretiminde yeterince yer verilmediği görülmektedir. Bu durumun nedenlerine bakıldığında ise; dağarcığın sınırlı olması, eser üretiminin azlığı ve mevcut eserlerin seslendirilmesinde yaşanan güçlüklerden kaynaklanmaktadır.

"Keman eğitiminde, Çağdaş Türk Müziği eserlerinden faydalanma düzeylerine ilişkin olarak elde edilen bulgulardan; %72 oranında "Kısmen" cevabı ile, keman öğretiminde çağdaş Türk müziği eserlerinden yeterince faydalanılmadığı, %64'lük bir

oranla eser dağarcığının yetersiz olduğu ve %48'lik bir oranla seslendirilmelerinde güçlükler yaşandığı görülmektedir” (Parasız, 2009: 160).

Eldeki eserlerin seslendirilmesinde, evrensel anlamda uygulanan keman öğretim tekniklerinin yanında, kendi kültürümüze ait olan ve farklılığı aynı zamanda da kültürel zenginliği ortaya koyan makamsal ve ritimsel yapıların daha iyi seslendirilmesine yönelik olarak, hazırlayıcı alıştırmalar ve etütlere de ihtiyaç duyulmaktadır.

Batı çalma tekniklerinde olduğu gibi; halk türkülerimizin kemanla çalınma yöntemlerinin sağlam biçimde geliştirilebilmesi için, Türk Halk Müziği'nin ritimsel ve makamsal özelliklerini yansıtan, dizi, iki ses (armonik), akor vb. teknik çalışmaların da geliştirilmesi gerekmektedir (Çilden, 1982: 58).

Buradan hareketle; keman öğretimine başlangıçta kazandırılması gereken temel davranışlar, öğrencinin çalgı-gelişim sürecindeki en temel yapıdır.

20. yüz yılın en büyük 6 keman pedegogu olan Leopold Auer, Carl Flesch, Ivon Galamian, Paoul Rolland, Kato Havas, Shinichi Suzuki'nin keman tekniğine katkılarını karşılaştırır ve inceler. Bu çalışma bir kişinin üç genel kategoride öğretimini inceler.

Duruş ve keman tutma

Sol el ve kol tekniği

Sağ el ve kol tekniği (Nelson, 1994: 35)

Bununla birlikte keman çalışma sürecinde uyulması gereken belirli aşamalar bulunmaktadır. Bu aşamalar sırasıyla 6 başlıkta altında belirtilmiştir.

1- Çalışmayı Tasarlama

2- Tasarlanana Uygulama

3- Uygulanana Gerçekleştirme

4- Gerçekleşeni Çözümleme

5- Gerçekleşenle Tasarlanana Karşılaştırma

6- Sonuçları Değerlendirme (Uçan, 2005: VI).

Aynı zamanda bu plan ve program çerçevesinde uygulanacak olan çalma teknikleri ile, çalgıya hakimiyet sağlanarak müzikalitenin ve estetiğin oluşması sağlanacaktır. Keman çalma tekniklerine kısaca değinecek olursak:

Vibrato, sol el keman teknikleri içinde, esere müzikal anlamda en çok katkı sağlayan tekniklerin başında gelir. Genel olarak üç şekilde gerçekleştirilir. Parmak vibratosu, Bilek vibratosu ve Kol vibratosu.

Kol vibratosu Kato Havas tarafından şöyle tanımlanır: Üst kol kemanın altından bükülürken, kolun ön kısmının sürekli bir hareket yaratması ya da en azından iki hareketin bir kombinasyonu olması düşünülür. İlk hareket köprü yönünde bir çeşit titremeyken ikincisi dirsekte hafif bir bükülmedir (Lee, 1999: 31, 32).

Sol el keman tekniklerinden biri olan glissando, Strange ve Strange'e göre telli enstrümanın üretebildiği en deyimsel ses olarak tanımlar ve kısa sürede kaydırmadır.

Roland'a göre glissando tedbirli yapılmalıdır (Buckles, 2004: 32).

Triller, keman çalma teknikleri arasında müziksel anlamda esere renk katan önemli bir yöntemdir.

Auer'e göre iyi bir tril bir virtüözün başarılı olmasındaki en önemli faktörlerden biridir. Sol el teknikleri içinde çok önemli yere sahip olan tekniklerden diğeri de pozisyonlardır. Read'e göre; yüksek pozisyonlar modern enstrümental potansiyelin önemli bir bölümüdür ve kasıtlı olarak besteciler tarafından fazlaca kullanılır. İleri pozisyonlarda başarılı çalmak için kemancı, tekniğini daha ileri seviyede geliştirmektedir.

Yayı çalgıların tamamında kaliteli ses üretebilmek için dikkat edilmesi gereken önemli nokta, yayı tekniğine uygun bir biçimde kullanmaktır. Strange ve Strange, yayı iki temel fonksiyonuna göre sınıflandırmışlardır.

- Yayın durduğu yer

- Yayın teller üzerindeki hareketi, nasıl kullanılacağı

Bu teknikleri iki bölüme ayrılması yay kullanımındaki esnekliği artırıcı olduğu için düşünülmüştür. Sağ el tekniklerinden diğeri ise yay kullanmadan çalış yani pizzicato tekniğidir. Strange ve Strange pizzicatoyu 4 katogoride ele alır;

Parmağın etli kısmını kullanma

Tırnağı kullanma

Etli kısım ve tırnağı birlikte kullanma

Pena kullanma

Bu 4 şekil içinde Read, tırnak pizzicatosunu en yaygın olarak tespit etmiştir.

Sağ el teknikleri içinde önemli bir yeri olan detache tekniği ünlü keman pedegoglarından biri olan Galamian'a göre baskının süresine, yayın, hızına ve dinamiğine bağlıdır. Galamian'ın vurgulu ve artikülasyonlu detachesi Auer ve Fleisch'in yayın tamamıyla yaptığına benzerdir (Kexi, 1993: 102, 104).

Roland XX. yüz yıl etkilerini sürdürür ve detache en yaygın yay tekniğidir. Ona göre detache baskıyla ilgilidir. Baskının süresi uzun ya da kısa olabilir ancak çok kısa olamaz çünkü Fleisch'inde dediği gibi bir baskı 1 saniyeden kısa sürdüğünde gergin bir duyuş oluşturur. Yayın alt kısmında çok az ön kol hareketi vardır. Yayın orta ve üst kısmında daha fazla ön kol hareketi vardır ve çok az da üst kol hareketi görülür. Bununla birlikte bazı hareketlerde ön kol ve üst kol aynı anda kullanılır.

Kemanın teknik yapısından dolayı, temiz ve istenilen kalitede ses üretebilmek oldukça güçtür. Entonasyon probleminin sıkça görüldüğü bir enstrümandır. Öğrencilerin bu becerilerinin gelişmesinde işitsel boyut en önemli faktördür ve müzik eğitiminin bütününe kapsar. Entonasyonu etkileyen faktörler üç grupta toplanır:

Çevresel şartlar (oda sıcaklığı, nem gibi)

Enstrümandaki teknik problemler (köprü tuşeye göre yüksekse, tel aralıkları standart dışıysa, Entonasyon probleminin oluşmasına sebeptir)

Öğrencilerin ses algılarındaki farklılıklar (Nunez, 2002: 1, 2)

Problem Cümlesi

Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları Keman Eğitiminde Kullanılmakta olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin seslendirilmesine öğrencilerin karşılaştıkları güçlükler nelerdir?

Alt Problemler

1.Öğrenci görüşlerine göre belirlenen çağdaş Türk müziği eserleri hangi lisans düzeylerinde seslendirilebilir?

2. Mevcut olan eserleri, öğrencilerin çalma-çalmama durumları nasıldır?

3. Öğrenci görüşlerine göre, teknik açıdan eserlerin zorluk derecesi nasıldır?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılan çağdaş Türk müziği eserlerinin seslendirilmesinde öğrencilerin karşılaştıkları güçlükleri tespit etmektir.

Araştırmanın Önemi

Çok zengin bir kültürel birikime sahip olan ülkemizde, müzik eğitimi keman öğretiminde geleneksel boyutun yanı sıra çağdaş Türk müziği eserlerinin kullanılması da büyük önem taşımaktadır. Kültürümüze ait müziklerin eğitim müziğimizin merkezinde olması, öz kimliğimizi koruyarak çağdaşlaşma yolunda atacağımız adımlara daha sağlam bir temel oluşturacaktır. Bu yapı ise, ancak iyi bir eğitimle yetişmiş ve kültürünü bilip geleceğe taşıyacak olan eğitimcilerle sağlanabilir.

Bununla birlikte Çağdaş Türk eserlerinin müzik eğitimi çalgı / keman öğretiminde, icrası sırasında karşılaşılan sorunların ve zorlukların olduğu ve bu sorunların giderilmesi yönünde de örnek çalışmaların yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ile, Müzik öğretmenliği A.B.D. keman dersi ve öğretim programı ile,

3. Örneklemi temsil eden Gazi üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenimini sürdürmekte olan 30 keman öğrencisinin görüşleri ile,

4. Keman öğretimine yönelik olarak belirlenen; “ Muammer Sun (Şarkı, Türkü, Köçekçe), A. Ahmet Saygun (Ağır Zeybek, Horon, Sepetçioğlu, Prelüd), Nurhan Cangal (Anılar), Erdal Tuğcular (Kemençeden Kemana)” isimli 9 adet Çağdaş Türk Mü-

ziği Eseri ile sınırlıdır.

Yöntem

Bu bölümde; araştırmanın yöntemi, evren ve örneklem, verilerin toplanması, toplanan verilerin yorumlanması ile ilgili bilgiler yer almakta ve açıklanmaktadır.

Araştırmanın Modeli ve Deseni

Araştırma, alan araştırmasına dayalı bir yönüyle betimsel, bir yönüyle de uygulamalı araştırma boyutlarını içermektedir. Araştırmada, eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılan çağdaş Türk müziği eserlerinin seslendirilmesinde ana çalgı keman öğrencilerin karşılaştıkları güçlükleri tespit etmek amacıyla görüşme formu hazırlanarak, **görüşme yöntemi** uygulanmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarını ve bu kurumlarda öğrenim görmek olan ana çalgı keman öğrencileri ile çağdaş Türk keman eserleri,

Araştırmanın örneklemini ise; “Muammer Sun (Şarkı, Türkü, Köçekçe), A. Ahmet Saygun (Ağır Zeybek, Horon, Sepetçioğlu, Prelüd), Nurhan Cangal (Anılar), Erdal Tuğcular (Kemençeden Kemana)” isimli Çağdaş Türk keman eserleri ve Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik anabilim dalında eğitimini sürdüren 30 keman öğrencisi oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırma, eğitim müziği keman öğretiminde kullanılan çağdaş Türk müziği eserlerinin seslendirilmesinde öğrencilerin karşılaştıkları güçlüklerin tespitine yönelik olarak kapsamlı verilere ulaşmak amacıyla, öğrencilere görüşme formları hazırlanarak uygulanmış ve elde edilen veriler ışığında yorumlanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada, veri toplama araçlarından **görüşme yöntemi** ile elde edilen verilerin değerlendirilmesinde betimsel çözümleme kullanılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Söz konusu eserleri seslendirmede öğrencilerin karşılaştıkları güçlükleri belirleyebilmek için; Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında eğitimini sürdürmekte olan bireysel çalgı keman öğrencilerine uygulanan görüşme yöntemiyle elde edilen bulgular tablolarla birlikte yorumlanmıştır.

Tablo .1. Öğrenci Görüşlerine Göre, Ağır Zeybek İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklerin Tespitine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar			
AĞIR ZEYBEK	-	2	11	17	-	30	5, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 32	1. ölçü 4. Vuruş 5,10,12. Ölçüler 1. Vuruş 19,31. Ölçüler Son Vuruş	Bağlı Çalma Karışık Yay Hareketleri Senkop	Çift Sesler Pozisyon Geçişleri Entonasyon Glissando Değiştirici İşaretler	Acelite Temponun Sabit Tutulması
	f: 30				f: 30						

Tablo 1'deki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 2 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 11 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 17 öğrenci IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumlarına bakıldığında, 30 kişiden oluşan görüşme gurubu öğrencilerinin tamamının eseri çalmadığı belirlenmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, bağlı çalma, karışık yay hareketleri ve senkoplar olarak belirtilirken, sol eldeki teknik güçlükler için, çift sesler, pozisyon geçişleri, entonasyon, glissando, değiştirici işaretlerin yoğunluğu ve çarpmalar olarak belirtilmiştir. Hız ile ilgili güçlükler, acelite ve temponun sabit tutulmayışı olarak belirtilmiştir.

Elde edilen verilere göre, Ağır Zeybek isimli eserin seslendirilmediği ve seslendirmede teknik açıdan güçlükler olduğu ortak görüşü tespit edilmiştir.

Tablo .2. Öğrenci Görüşlerine Göre, Horon İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar			
HORON	5	5	8	12	2	28	2. bölüm ilk ölçü 9, 10. Ölçü 4. bölümden sonrası 10. bölüm	3. ölçü 1. Vuruş 5. ölçü 1. Vuruş 7, 16, 18, 19, 20. Ölçülerin 1. Vuruşları	Bağlı Çalma Nüanslar Staccato Tel geçişleri	Çift sesler Pozisyonlar Değiştirici işaretler Entonasyon	Tartım güçlüğü Beşleme
	f: 30				f: 30						

Tablo 2'deki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 5 öğrenci, I. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 5 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 8 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 12 kişi, IV. sınıf düzeyinde bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme gurubu öğrencilerin den 2 'sinin eseri çaldığı, 28'inin ise eseri çalmadığı belirlenmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, bağlı çalma, nüanslar, staccatolar ve tel geçişleri olarak, sol elde ise çift sesler, pozisyon geçişleri, değiştirici işaretlerin yoğunluğu ve entonasyon olarak belirtilmiştir.

Hız ile ilgili güçlükler, tartım güçlüğü ve beşleme olarak belirtilmiştir.

Horon isimli eserin öğrenciler tarafından çok az seslendirildiği tespit edilmiştir. Teknik anlamda ise zor bir eser olarak görülmektedir.

Tablo 3. Öğrenci Görüşlerine Göre, Sepetçioğlu İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlülere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar			
SEPETÇİOĞLU	-	-	9	21	-	30	3, 4, 18, 20, 30, 31,	Genel	Bağlar	Çift sesler	Sürekli değişen ölçü sayısı
									Tel geçişleri	Pozisyon geçişleri	
									Pizzicato	Çift seslerdeki bağlar	
									Staccato	Oktavlar	
	f: 30				f: 30						

Tablo 3'deki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre: 9 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 21 öğrenci, IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görülmüştür.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme grubu öğrencilerin hiçbirinin eseri seslendirmediği belirlenmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, bağlı çalışmalar, tel geçişleri, pizzicato, ve staccato olarak belirtilmiş, sol eldeki teknik güçlükler için, çift sesler ve bağları, pozisyon geçişleri, oktavlar olarak belirtilmiştir.

Hız ile ilgili güçlükler, sürekli değişen ölçü sayısı ile belirtilmiştir.

Elde edilen verilere göre, Sepetçioğlu isimli eserin hiçbir öğrenci tarafından seslendirmediği ve teknik açıdan güçlükler olduğu ortak görüşü tespit edilmiştir.

Tablo .4. Öğrenci Görüşlerine Göre, Prelüd İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar			
PRELÜD	4	5	7	10	4	26	2, 6, 7, 9, 10, 17, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 28, 31,	17.ölçü 3.ve4.vuruş 18.ölçü 4.vuruş 21.ölçü 3.vuruş 17.ölçü son vuruş	Bağlı çalma	Entonasyon Pozisyon geçişleri	Ölçü sayısının değişmesi
	f: 30				f: 30						

Tablo 4'deki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 4 öğrenci, I. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 5 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 7 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu ve 10 öğrenci, IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme grubu öğrencilerinden, 4 kişinin eseri çaldığı, 26 kişinin eseri çalmadığı tespit edilmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, bağlı çalma olarak belirtilmiş, sol eldeki teknik güçlükler, entonasyon ve pozisyon geçişleri olarak belirtilmiştir. Hız ile ilgili güçlükler, ölçü sayısının sürekli değişmesi olarak belirtilmiştir.

Görüşme grubundaki öğrencilerin çoğunluğu, eserin teknik açıdan zor olduğu yönünde değerlendirme yapmıştır.

Tablo 5. Öğrenci Görüşlerine Göre, Türkü İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklerle Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüle	Vuruşla			
TÜRKÜ	3	3	10	13	4	26	12, 13, 18, 20, 29, 30, 31, 34, 35, 45, 46, 47, 48, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 69, 70, 71, 76, 77, 78,	13. ölçü 2. Vuruş 20. ölçü2. Vuruş 56. ölçü 2. Vuruş 65. ölçü son vuruş	Çift tellerde kontrolsüz yay hareketi Bağlı çalma Tel geçişi Akorların kırılması detache	Çift seslerde entonasyon Aynı parmağı iki tele birden basarak çalma Vibrato	Giderek hızlanma Çift seslerde temponun bozulması Piu masso bölümündeki hız
	f: 30				f: 30						

Tablo 5'deki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 3 öğrenci, I. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 3 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 10 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 13 öğrenci, IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme gurubu öğrencilerinden, 4 kişinin eseri çaldığı, 26 kişinin eseri çalmadığı tespit edilmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, çift tellerde kontrolsüz yay hareketi, bağlı çalma, tel geçişi, akorların kırılması ve detache olarak belirtilmiş, sol eldeki teknik güçlükler, çift seslerde Entonasyon, paralel parmak basma ve vibrato olarak belirtilmiştir.

Hız ile ilgili güçlükler, giderek hızlanma, çift seslerde temponun bozulması, piu masso bölümündeki hız olarak belirtilmiştir. Görüşme grubundaki öğrencilerin çoğunluğu, eserin teknik açıdan zor olduğu yönünde değerlendirme yapmıştır.

Tablo .6. Öğrenci Görüşlerine Göre, Şarkı İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar			
ŞARKI	8	9	5	8	5	25	4, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 17,	17. ölçü son iki vuruş	Bağların sık değişmesi	Değiştirici İşaretler	-
	f: 30				f: 30				Yayın baskısı	Glissando	

Tablo 6'daki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 8 öğrenci, I. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 9 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 5 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 8 öğrenci, IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme gurubu öğrencilerinden, 5 kişinin eseri çaldığı, 25 kişinin eseri çalmadığı tespit edilmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, bağlardaki değişiklikler, yay baskısı olarak belirtilmiş, sol eldeki teknik güçlükler, değiştirici işaretler, glissando, entonasyon ve vibrato olarak belirtilmiştir.

Hız ile ilgili güçlük olmadığı görüşündedirler. Görüşme grubundaki öğrencilerin çoğunluğu, eserin seslendirmesinin çok zor olmadığı yönünde değerlendirme yapmıştır.

Tablo .7. Öğrenci Görüşlerine Göre, Köçekçe İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar			
KÖÇEKÇE	3	6	10	11	11	19	6, 8, 14, 16, 17, 19, 21, 23, 24, 25, 29, 35, 41, 43, 52, 53	8.ölçü son vuruş	Çift Seslerde Kontrolsüz Yay Hareketi	Değiştirici işaretler	Aksak ritim
								24.ölçü 4.vuruş			
								14.ölçü son vuruş	Akorların kırılması	Glissando	artikülasyon
								43.ölçü son vuruş	Detache	Pozisyon Geçişleri	
	f: 30				f: 30						

Tablo 7’deki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 3 öğrenci, I. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 6 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 10 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 11 öğrenci, IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme grubu öğrencilerinden, 11 kişinin eseri çaldığı, 19 kişinin eseri çalmadığı tespit edilmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, çift seslerde kontrolsüz yay hareketi, tel geçişleri, akorların kırılması, detache olarak belirtilmiş, sol eldeki teknik güçlükler, değiştirici işaretler, çift seslerde ve parçanın genelinde entonasyon, glissando ve pozisyon geçişleri olarak belirtilmiştir. Hız ile ilgili güçlükler, aksak ritim, çok hızlı olması ve artikülasyon olarak belirtilmiştir.

Görüşme grubundaki öğrencilerin çoğunluğu, eserin teknik açıdan zor olduğu yönünde değerlendirme yapmıştır.

Tablo 8. Öğrenci Görüşlerine Göre, Anılar İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler	
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar				
ANILAR	10	5	6	9	5	25	6, 7, 9, 13, 26, 30, 41, 42, 49, 50,	7. ölçü 6. Vuruş	Spiccato	Pozisyon geçişleri	Giderek hızlanma	
								9. ölçü 4. Vuruş				Detache
								43. ölçü 4. Ve 5. Vuruşlar	Vurgular	Çift sesler	Ölçü sayısının değişmesi	
								47. ölçü 6. vuruş	Bağlı staccato	oktavlar		
	f: 30				f: 30							

Tablo 8'deki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 10 öğrenci, I. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 5 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 6 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 9 öğrenci, IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme gurubu öğrencilerinden, 5 kişinin eseri çaldığı, 25 kişinin eseri çalmadığı tespit edilmiştir. Sağ eldeki teknik güçlükler, spiccato, detache, vurgular, bağlı staccato, sol eldeki teknik güçlükler, pozisyon geçişleri, çift sesler ve oktavlar olarak belirtilmiştir.

Hız ile ilgili güçlükler, giderek hızlanma ve ölçü sayısındaki değişmeler olarak belirtilmiştir. Kolay bir eser gibi görünse de seslendirmede güçlükler yaşandığı tespit edilmiştir.

Tablo .9. Öğrenci Görüşlerine Göre, Kemeçeden Kemana İsimli Eserin Seslendirilmesinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Eser Adı	Seslendirilebilecek Lisans Düzeyi				Eseri Çalma Durumu		Güçlük Çekilen Bölüm (Ölçü, Vuruş)		Sağ Eldeki Teknik Güçlükler	Sol Eldeki Teknik Güçlükler	Hız ile İlgili Güçlükler
	I	II	III	IV	Çaldı	Çalmadı	Ölçüler	Vuruşlar			
KEMEÇEDEN KEMANA	15	6	6	3	18	12	19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33,34,	-	Bağlı çalma	Triller	acelite
									Vurgular	Çift sesler	
									Staccato	Entonasyon	
	f: 30				f: 30						

Tablo 9'daki bulgularda, öğrenci görüşleri doğrultusunda seslendirilebilecek lisans düzeylerine göre; 15 öğrenci, I. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 6 öğrenci, II. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 6 öğrenci, III. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu, 3 öğrenci, IV. sınıf düzeyinde seslendirilebilecek bir eser olduğu görüşündedir.

Eseri çalma durumuna göre ise, 30 kişiden oluşan görüşme gurubu öğrencilerinden, 18 kişinin eseri çaldığı, 12 kişinin eseri çalmadığı tespit edilmiştir.

Sağ eldeki teknik güçlükler, bağlı çalma, detache, vurgular, staccato olarak belirtilmiş, sol eldeki teknik güçlükler, triller, vibrato, çift sesler, entonasyon olarak belirtilmiştir. Hız ile ilgili güçlükler, acelite olarak belirtilmiştir. Kemeçeden Kemana isimli eserin seslendirilmesinde teknik yönden güçlükler tespit edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Yapılan bu araştırmanın sonuçlarına göre mevcut olan çağdaş Türk müziği eserlerinin lisans öğrencileri tarafından ancak belli düzeylerde seslendirme imkanı yakalandığı ve seslendirme boyutunun oldukça düşük bir seviyede olduğu görülmektedir.

Eserlerin genelinde rastlanan teknik davranışların yoğunluğu ve zorluğu öğrenciler tarafından belirgin bir şekilde ifade edilmektedir. Çağdaş Türk Müziği eserlerinin seslendirilmesinde, batı müziği eserlerinden farklı olarak ritimsel ve makamsal yapı, parmak geçişleri, baskı, vibrato ve bölgesel/yöresel etkenler çağdaş Türk müziği keman eserlerini seslendirmede güçlükler yaşanmasına sebep olmaktadır. Buradan hareketle, günümüz bestecilerinin ve müzik öğretmenlerinin çağdaş anlamda yaratacak oldukları Türk müziği eserlerine özenle yaklaşıp, bize ait olan motifleri lisans düzeylerini de göz önüne alarak en anlaşılabilir şekliyle ifade etmeleri ve kaliteyle beraber sayıyı hızla arttırmaları, önemli beklentilerden biridir.

Eğitim müziği keman öğretiminde, var olan eserler ve bestelenecek olan yeni eserlerin seslendirilmesindeki teknik güçlüklerin en aza indirgenmesi için, oluşturulacak eserlerle ilgili araştırmaların ve etütlerin yazılması, bununla birlikte güzel sanatlar eğitimi anabilim dallarındaki keman eğitimi sürecinde çağdaş Türk müziği eserlerine ağırlıklı olarak yer verilmesi, son derece gerekli bir durum olarak görülmektedir.

Kaynaklar

Uçan, Ali (2005). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Keman Ders Kitabı, Devlet Kitapları Birinci Baskı, Ankara

Akpınar, Mehmet (2005). Keman Eğitimi İçin Makamsal Ezgiler Albümü, Türk Hava Kurumu Basımevi, Ankara

Buckles, Michael Kim (2004). A Structured Content Analysis of Five Contemporary Etude Books for the Violin. Submitted to the Graduate Faculty of the Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College in Partial Fulfillment of the Requirements for the degree of Doctor Musical Arts

Çilden, Şeyda (1982). Türk Halk Ezgilerini Keman ile Çalma ve Yorumlama Yöntemleri. Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü. Asistanlık Tezi, Ankara

Kexi, Liu (1993). Teaching The Basic Violin Bowing Technique. A Dissertation Submitted to the University of North Carolina at Greensboro in Partial Fulfillment of the Degree Doctor of Musical Arts

Lee, Ka-won (1999). An Investigation of Left-Hand Vibrato Technique on The Violin. Submitted in partial Fulfillment of The Requirements For The Degree of Doctor of Education In Teachers College, Columbia University

Nelson, Suzanne (1994). Twentieth-Century Violin Technique: The Contributions

of Six Major Pedagogues. Ph.D.University of South Carolina

Nunez Mario, Leoncio (2002). Comparison of Aural And Visual Instructional Methodologies Designed To Improve The Intonation Accuracy Of Seventh Grade Violin And Viola Instrumentalists. Doctor Of Philosophy University Of North Texas

Parasız, Gökalp (2009). Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Olarak Oluşturulan Hazırlayıcı Alıştırmaların İşgörüsellik Ve Etkililik Yönünden İncelenmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara